

Maksuehtojen tarkistuslista

► Tarkistuslista sopimuksessa määriteltyjen maksuehtojen tarkistamiseen.

Yritys:	Ryhmä/arvioija:
Tarkastelun kohde:	Päiväys:

Yrityksen on määriteltävä maksuehdot selkeästi varmistaakseen maksun saamisen oikein ja ajallaan. Maksun oikea-aikaisuutta ja viivästyksen liittyvää koronmaksua säätelevät kauppalaki ja korkolaki. Ongelmallisiin, epäluotettaviin kauppakumppaneihin on syytä varautua ja varmistaa, kenen kanssa asioi. Tarkista, miten seuraavat tekijät on otettu huomioon. Arviointiasteikko: kyllä = asia on kunnossa, ei = asia täytyy selvittää. Kirjaa perustelut, lisätiedot ja päätökset asioiden hoitamisesta erilliselle paperille tai esimerkiksi työvälinesarjaan sisältyvälle riskienhallintatoimenpiteiden yhteenvetolomakkeelle, jotta ne eivät unohdu.

	Kyllä	Ei	Ei koske meitä
1. Onko sopimuskumppanin maksukyky selvitetty?	☐	☐	☐
2. Onko maksuajan laskemistapa selvitetty?	☐	☐	☐
3. Onko maksuajan pituus määritelty selkeästi?	☐	☐	☐
4. Onko käytettävä maksutapa määritelty?	☐	☐	☐
5. Onko selvitty vientikauppojen osalta käytettävä valuutta?	☐	☐	☐
6. Onko viivästyskorko määritelty selkeästi?	☐	☐	☐
7. Onko viivästyksen muut seuraukset määritelty?	☐	☐	☐
8. Onko mahdollisesta ennakkomaksusta, käsirahasta, takauksista ja vakuuksista sovittu selkeästi?	☐	☐	☐
9. Onko mahdollisen luotto-osan maksutapa ja maksuaika määritelty?	☐	☐	☐
10. Onko laskun päiväys- ja lähettämispäivä määritelty samaksi?	☐	☐	☐
11. Onko osamaksukaupan erityisvelvoitteisiin tutustuttu?	☐	☐	☐
12. Onko varauduttu mahdollisiin maksuhäiriöihin ja viivästyksiin?	☐	☐	☐
13. Onko selvitetty ostajan oikeudet virheellisen tavaran osalta?	☐	☐	☐
14. Onko maksuehdot ja laskutusjärjestelmän tehokkuus tarkastettu?	☐	☐	☐
15. Onko yrityksen oma maksukyky ja maksukäytäntö varmistettu?	☐	☐	☐
16. Jos kyseessä on monien sopijapuolten yhteishanke, onko tilitys hoidettu asianmukaisesti?	☐	☐	☐
17. Onko mahdollinen indeksitarkistus otettu huomioon?	☐	☐	☐
18. Onko eri maiden erilaisiin maksukäytäntöihin tutustuttu?	☐	☐	☐

Lisätietoja:

1. Selvitä aina kauppakumppanien maksukyky. Ota selvää luottotiedoista ja maksuhäiriömerkinnöistä. Luottotietoja kannattaa seurata säännöllisesti.
2. Selvitä maksuaika, maksun erääntyminen ja mahdollinen reklamointi. Yleisimmin maksuajan laskeminen alkaa laskun päiväyspäivästä. Mikä maksuaika on molempien osapuolten edun mukainen ja kuinka pitkästä maksuajasta yritys selviää? Miten myyjä aikoo rahoittaa ostajalle myöntämänsä maksuajan?
3. Selkeintä on mainita maksupäiväksi yksilöidysti tietty, sitova eräpäivä.
4. Soveltuvin maksutapa voidaan sopia tapauskohtaisesti. Maksetaanko esim. käteisellä, pankkisiirtona, maksumääräyksellä tms. vai suoritetaanko maksu ns. asiakirjapohjaisilla tavoilla kuten vekselillä tai remburssilla. Maksutavat voidaan jaotella myös käteis-, luotto- ja ennakkomaksuihin.
5. Kansainvälisten kauppojen osalta on selvitettävä tapahtuuko maksu myyjä-, ostaja- vai jonkin muun maan valuutassa. Myyjämaan valuutta suojaa myyjää kurssitappioilta. Valuuttariskeiltä voidaan suojautua esim. termiinkaupoilla.
6. Viivästyskoron osalta kannattaa sopia tietystä päivämäärästä, johon mennessä ostaja sitoutuu maksamaan sovitun hinnan. Viivästyskorko on määriteltävä yksiselitteisesti. Jos viivästyskorko on esim. 2% - onko kyseessä 2% /v vai 2% /kk (jolloin korko yhteensä 24%).
7. Ellei maksua suoriteta oikein ja ajallaan, viivästyksen seurauksena voi viivästyskoron ohella olla jopa kaupan purkamisen tai vahingonkorvauksen maksaminen. Myyjä voi purkaa kaupan ostajan olennaiseen maksuviivästykseen perustuen, jos ostaja ei ole saanut tavaraa hallintaansa eikä maksua ole suoritettu.
8. Sopimusosapuolten kesken kannattaa sopia siitä, mitä takauksia tai muita vakuuksia osapuolten on mahdollisesti annettava, eli kenen vastuulla mikäkin maksu on.
9. Selvitä velkakirjojen, vekseliön tms. luovutustapa ja -ajankohta, korkokulut, luotto-osan mahdolliset vakuudet jne.
10. Laskun päiväyspäivän tulee olla sama kuin laskun lähettämispäivän ja sama tai myöhempi kuin tavaran lähettämispäivän.
11. Oletko selvillä osamaksukaupan ankarista ehdoista kuten omistusoikeuden säilymisestä myyjällä, kunnes koko kauppahinta on suoritettu. (Ks. tarkemmin osamaksulaki (OsamKL 1-2§).
12. Varmista, ettei yrityksen toiminta ole yhden kaupan varassa. Yritystoiminnan on jatkuttava, vaikka jostain kaupasta jouduttaisiin odottamaan maksua ennakoitua kauemmin.
13. Jos myyty tavara on virheellinen, ostajalla on oikeus pidättäytyä kauppahinnan maksamisesta, vaatia hinnanalennusta kaupan purkua tai tuotteen vaihtoa jne.
14. Tehokkuuden lisäämiseksi kannattaa kiinnittää huomiota yrityksen omiin maksu-, laskutus- ja korkokäytäntöihin. Laskujen periminen ajallaan, liian suurten käteisalennusten välttäminen ja ostajan sitouttaminen maksuehtoihin säästää yrityksen kuluja ja tehostaa kassanhallintaa.
15. Yrityksen omia laskunmaksurutiineja on hyvä seurata ja tehostaa. Varmista, etteivät laskut kierrä turhiin välikäsiin kautta vieden aikaa ja aiheuttaen maksuviivästyksiä.
16. Yhteistyösopimuksissa ja -hankkeissa kannattaa sopia maksujen tilityksistä. Osapuolille voidaan esim. antaa mahdollisuus tarkistaa maksujen oikeellisuus ja yhteistyökumppanin kirjanpito.
17. Tarkista mahdollisen indeksitarkistuksen maksuaika ja muut ehdot.
18. Jos harjoitat ulkomaankauppaa, huomaa että eri maiden maksukäytännöt voivat poiketa toisistaan. Esim. käteisalennusta tai korkolakia ei kaikissa maissa tunneta ja muutkin maksuehtoihin liittyvät asiat kuten maksuajan pituus voidaan ymmärtää eri tavalla.